GARMER & THESINGER EXPRESS

Maandelijks Nieuwsblad voor Garmerwolde, Thesinge en omstreken

40e jaargang - september 2014

Werken met dieren

Op 4 oktober is het dierendag. Veel dieren in Thesinge en Garmerwolde worden op die dag extra verwend. Veel mensen hebben iets met dieren. Bij sommigen gaat de dierenliefde zo ver dat ze er hun beroep van (willen) maken. Jori Noordenbos en Marja Wijnand vertellen daar graag over.

Iedere dag dierendag

Jori Noordenbos uit Thesinge haalde dit jaar haar diploma aan het Praedinius Gymnasium. Ze verhuisde deze zomer van De Dijk 7 naar Wageningen en woont daar nu op kamers. Zij koos voor de studie Dierwetenschappen aan de Universiteit van Wageningen: Jori wil diergedragswetenschapper worden.

Dierwetenschappen

Jori is 18 jaar en heeft haar eerste week in Wageningen erop zitten. Met ongeveer 100 andere eerstejaarsstudenten heeft ze de eerste colleges gevolgd en ze is enthousiast. Wageningen is een kleine stad waar je echt alles hebt en het is een echte studentenstad. Toch moet het studentenleven nog wel wennen. Op de middelbare school had Jori drumles, de manege, haar vriendinnen. In Wageningen kent ze niemand en moet ze alles opnieuw opbouwen. In de weekenden komt ze nu nog regelmatig naar huis om in het café De Oude School van haar vader te werken, iets wat ze heel graag doet.

Ze wilde altijd iets met kinderen of dieren gaan doen. Ze koos voor dieren en dacht dat ze misschien biologie zou gaan studeren. Maar in de biologie gaat het ook om planten en mensen en ze wilde toch de dierkant op. Op een onderwijsbeurs in Groningen hoorde ze over de richting dierwetenschappen in Wageningen. En dat was helemaal raak. ‘Je kunt er alle kanten mee op’, vertelt Jori. ‘De studie begint heel breed en al snel kun je je specialiseren in verschillende richtingen. In de master kun je je bijvoorbeeld specialiseren in voeding voor dieren of hoe systemen te ontwikkelen voor grote stallen waar dieren zich thuis voelen. Door Keuzegids Universiteiten is de studie in 2012 en 2013 uitgeroepen tot topopleiding.’

Jori Noordenbos en haar hond Ollie (foto: Joost van den Berg)

Jori wil de master Animal Health and Behaviour (diergezondheid en -gedrag - red.) volgen en in de toekomst het liefst diergedrag onderzoeken. ‘Soms lees je wel in de krant dat er uit onderzoek is gebleken dat honden gezichtsuitdrukkingen kunnen lezen. Dat soort onderzoek wordt op de universiteit gedaan en dat lijkt me heel leuk.’ Diergedragswetenschappers (officieel: ethologen) maken bijvoorbeeld ook een gedragsprofiel van een dier in een asiel of in een dierentuin. Ook zijn ze betrokken bij opleidingen zoals die van Hulphond Nederland waar trainers worden opgeleid.

Altijd al iets met dieren

‘Dieren heb ik altijd interessant gevonden. Ik kan me niet anders herinneren. Toen ik nog heel jong was hadden onze buren twee honden, Jacob en Linus. Ik was helemaal weg van Jacob. Onze buurvrouw Elisabeth liet zien wat Jacob allemaal kon. Hij kon ergens overheen springen of een bal opzoeken. Dat maakte toen al indruk op me. Jacob ging dood toen ik vijf jaar was en het jaar daarna kreeg ik zelf een hond: Ollie. Ik ben ook heel erg gek op hem. We zijn samen opgegroeid.’

Jori kent in de buurt alle katten, honden en paarden. De meeste spreekbeurten van haar gingen over dieren, bijvoorbeeld over hulpdieren, proefdieren. Iedereen verwachtte dan ook dat ze wel dierenarts wilde worden. ‘Maar ik ben niet iemand die wil snijden in dieren. Ik ken geen dieren die graag naar een dierenarts gaan. Ollie bijvoorbeeld wordt panisch als hij naar de dierenarts moet en wil weken daarna de auto niet in. Daarom wil ik dus geen dierenarts worden.’

De dieren in het ouderlijk huis van Jori werden niet zozeer verwend met dierendag, maar hun verjaardagen werden wel uitgebreid gevierd. Toen ze jaren geleden nog konijnen had heeft ze die wel eens een klavertjestaart gegeven en de hond Ollie wordt nog altijd op zijn verjaardag in de watten gelegd. Een ding is duidelijk, voor Jori is het de komende jaren iedere dag dierendag!

Dieren helpen staat voorop

Marja Wijnand woont met man Harjo en geadopteerde katten Lutje, Rinus en Woebie aan de L. van der Veenstraat 3 in Garmerwolde. Sinds 2006 is ze werkzaam als dierenarts en dat werk geeft haar veel voldoening.

Marja aan het werk in de dierenartsenpraktijk (foto via Dierenartsenpraktijk Beijum)

Dankbaar werk

Als kind had Marja niet een speciale band met dieren. Ze hadden thuis wel een lieve hond maar voor de knorrige kater Timmie was ze een beetje bang. Niet Marja maar haar zus was degene die altijd thuis kwam met zieke vogeltjes. Marja's ouders hebben haar in de loop der jaren veel geleerd over dieren. Ze is geboren en getogen in de wijk Lewenborg in Groningen en met de hele familie wandelde ze vaak naar de Schotse Hooglanders in het park en ging ze vaak naar de dierentuin of de kinderboerderij. Toen Timmie ouder en liever en aanhankelijker werd merkte Marja dat je een speciale band kon opbouwen met dieren. Toen begon ze echt van dieren te houden.

Op de middelbare school wist ze absoluut niet welke richting ze na het eindexamen op wilde tot haar moeder vroeg: 'Waarom ga je niet iets met dieren doen?' Ze wilde wel biologie gaan studeren en dan het liefst maritieme biologie. Het leek haar prachtig om bijvoorbeeld te werken met walvissen. Maar dat bleek niet heel reëel want Marja heeft geen zeebenen en wordt op zee snel ziek. Uiteindelijk koos ze voor de studie Diergeneeskunde in Utrecht en werd meteen ingeloot. 'Toen ik aan de studie begon was ik best onzeker.' Ze was een van de weinige studenten die niet van jongs af aan al wisten dat ze dierenarts wilden worden. 'Het is een zware, lange opleiding en van tevoren wist ik helemaal niet of ik er wel tegen kon om als dierenarts te werken. Eigenlijk ben ik heel zachtaardig, want ik kan nog geen spin doodslaan.'

Toch bleek ze geschikt te zijn voor het vak. 'Het helpen van dieren, daar ligt echt mijn passie.' Zwerfdieren, wilde dieren of huisdieren, het maakt Marja niet uit. Dieren behandelen of opereren ervaart ze als heel dankbaar werk. Zelfs als ze euthanasie moet toepassen. 'Het is toch fijn als je een dier uit zijn lijden kan verlossen. Als dieren een mooi leven hebben gehad, gun je ze ook een mooie dood.'

Uitdagingen

In het begin van haar loopbaan werkte Marja als dierenarts voor de Dierenbescherming, afdeling Groningen, in twee dierenasiels. Leuk en dankbaar werk. Maar ze wilde zich breder ontwikkelen. Momenteel werkt ze in het Dierenziekenhuis Groningen aan de Vechtstraat en in de erg leuke Dierenartsenpraktijk Beijum. Daar heeft ze het naar haar zin. De sfeer is goed, de collega's zijn erg aardig, er is veel deskundigheid en omdat het een kleinschalige praktijk is, is er een heel direct contact met de dieren en eigenaren.

Dat Marja zich betrokken voelt bij dieren maakt het werk ook wel eens lastig. 'Iedereen heeft zijn eigen omgang met dieren, dat moet ik respecteren, ook al zou het niet mijn manier zijn.' Soms staat ze ook voor moeilijke keuzes in verband met geld. De keuze bijvoorbeeld tussen een dure operatie of euthanasie. Ze heeft ook dagen dat ze de hele dag moet rennen en vliegen wanneer er veel spoedgevallen zijn, of als ze dienst heeft en er 's nachts uit moet. 'Dat is wel wennen hoor.' Het is ook een uitdagend vak. 'Het kan soms een echte uitdaging zijn erachter te komen waarom een kat niet meer wil eten. Een dier communiceert niet zoals mensen, dat is heel anders.'

Het genezen van dieren is en blijft vooral dankbaar werk. Eigenaren zijn heel blij als hun zieke dier weer beter is. Niet alle dieren komen graag naar de praktijk, maar de meeste gelukkig wel en die weten vaak meteen waar de koekjes te halen zijn.

Buitenlandse projecten

Tijdens haar studie liep Marja stage in een opvangcentrum voor wilde dieren in Thailand. Er verbleven wurgslangen, olifanten, beren, verschillende soorten slingerapen en bijvoorbeeld ook een tijger die opgegroeid was bij een tankstation. Door ondervoeding had de tijger een neurologische afwijking waardoor hij niet in het wild teruggeplaatst kon worden. Soms brachten arme mensen een hond die voor weinig geld geopereerd werd.

Nu ze dierenarts is, werkt ze vrijwillig mee aan projecten in het buitenland. 'Dat is prachtig werk. Je werkt met allemaal vrijwilligers met het zelfde doel: het helpen van dieren.' Het laatste project was een sterilisatieproject in Portugal (*Pegadas e Bigodes*) waar een oude mevrouw een groot stuk land ter beschikking had gesteld voor zwerfhonden. Samen met twee collega's steriliseerde en castreerde ze de dieren zodat ze op het grote terrein in groepen samen konden leven en niet apart in hokjes hoefden te zitten. Daarna konden ze worden geadopteerd. Volgens Marja is het bijzonder om zo een bijdrage te leveren aan het leven van dieren. 'Heel bijzonder om mee te maken. Er heerst een grote saamhorigheid, iedereen is aardig en er wordt lekker voor je gekookt.' Er zijn YouTube-filmpjes gemaakt over het project, bijvoorbeeld: Carmelo's Castration.

Dieren helpen

In de praktijk in Beijum ligt nog niet vast of ze extra aandacht aan dierendag gaan besteden. Thuis in de L. Van der Veenstraat hebben Lutje, Rinus en Woebie het elke dag zo goed dat Marja niet zou weten hoe ze de katten met dierendag nog extra zou kunnen verwennen.

Dromen heeft Marja nog wel. Misschien zou ze nog weleens onderzoek willen doen. Maar het allerliefste zou ze ooit nog eens voor een jaar of twee naar het buitenland gaan om in zo'n opvangcentrum voor wilde dieren of aan een ander project te werken, want dieren helpen, ja, daar gaat ze toch wel helemaal voor.

Irene Plaatsman

Uw gecertificeerde hoofdaannemer voor herstel aardbevingsschade
Oude Rijksweg 11
9798 PA Garmerwolde
050-5416501
06-53267250
www.havenga.com
info@havenga.com
Bouwend Nederland
de vereniging van bouw- en infrabedrijven
IKOBKB
50 jaar 1964 2014
HAVENGA BOUW v.o.f.
renovatie onderhoud nieuwbouw verbouw

Blaffende uilen bijten niet?

In de julikrant berichtte de G&T in een Wist-u-datje over 'vliegende honden' rond de school in Garmerwolde. Het ging om uilen die blaffende geluiden maakten, wat de bewoners rond de school de hele zomer lang in de schemering en gedurende de nacht hebben kunnen horen.

Aanvankelijk leek het te gaan om een uitheemse uilensoort, namelijk de zogenaamde 'barking boobook' (Ninux Connivens), ook wel blafuil genoemd. In de dagen nadat de julikrant uit was werd het uilengeblaf zelfs alleen maar frequenter, maar nu was het meer een keffend dan blaffend geluid. Een oplettende lezer las het Wist-u-datje en stuurde een reactie, hetgeen bij een aantal redactieleden aanzet gaf tot een leuke zoektocht op internet. Uilen zijn in Garmerwolde en Thesinge allesbehalve een zeldzaamheid, maar omdat de uilen de buurt rond de school een behoorlijke tijd van opvallende blafconcerten hebben voorzien en deel hebben uitgemaakt van de dagelijkse (of meer nachtelijke) gang van zaken in de buurt, wilden we u dit verhaal niet onthouden. Tip: check ook vooral de weblinks.

Een fotogeniek ransuilskuiken (foto: Margriet de Haan)

25 juli 2014
Beste mensen,
Het verhaaltje over de uil zag er fabeltastisch uit. Ik kon het niet geloven. Vooral niet omdat ik me veel bezig houd met vogels uit liefhebberij. En sinds ik in Garmerwolde woon weet ik dat hier ransuilen zitten. Ik heb ook de (op hondengeblaf lijkende) geluiden gehoord. En ik heb tegelijkertijd twee uilen waargenomen: een adult en een jong. Ik ben de geluiden van uilen gaan vergelijken op internet, die van de zogenaamde blaffende uil (Ninox Connivens) en van de ransuil (Asio Otus). De blaffende uil maakt een geluid dat echt heel veel lijkt op een blaffende hond. De ransuil heeft een alarmroep die enigszins doet denken aan een blaffende hond. En geloof me, dat laatste is wat er te horen is in de schemering: de alarmroep van een ransuil. 'Helaas' een niet zo fabeltastisch uitheemse en verdwaalde soort, maar aan de andere kant ook maar gelukkig, ze zouden zich hier mogelijk moeilijker kunnen redden. Je kunt het vinden door te zoeken op de Latijnse namen van de vogels of bijvoorbeeld op de site www.owlpages.com; Longeared Owl, Information Pictures , Sounds. Er staan verschillende geluiden op, klik op alarmed en je hoort hetzelfde als in de L. van der Veenstraat.
Met vriendelijke groeten,
Joke de Jong

31 juli 2014
Dag Joke,
Bedankt voor je leuke reactie. Er zit inderdaad een paartje ransuilen in een van de hoge bomen bij de school, met twee kuikens die zich inmiddels al wat verder van het nest wagen. Eentje heeft een paar dagen geleden zich mooi fotogeniek op een uiterste tak gepositioneerd, dus we hebben al wat leuke foto's waarvan er waarschijnlijk wel één in een volgende G&T belandt.
Je hebt gelijk dat het keffende geluid van de laatste 2-3 weken van de ransuilen komt, maar een kleine maand geleden was er voordat de ransuilen begonnen te keffen en hun jongen begonnen te piepen een derde uil met een wat lager, doffer geblaf, echt woef-woef-woef zoals hier: www.youtube.com/watch?v=GESrnHr-SjU. We hebben hem toen ook kort in de schemering zien zitten in een lage, kale boom in de L. van der Veenstraat en dat deed ons niet denken aan een ransuil. Hij was iets groter en leek (na wat zoeken op internet) inderdaad meer op die uil in het filmpje. Vandaar het Wist-u-datje. Op een avond hebben wij in de achtertuin deze uil het ransuilenpaartje zien proberen te benaderen: de drie uilen vlogen de hele avond in de schemering over de tuinen achter de school, dat was een erg mooi gezicht. Vanaf toen begonnen de ransuilen ook met het schellere, hogere keffen waar we nu elke avond (en nacht) van kunnen genieten (dat laatste al dan niet tussen aanhalingstekens); wij dachten toen in eerste instantie zelfs nog dat ze hem probeerden te imiteren.
Hoe dan ook, na het verschijnen van de julikrant hebben we de doffe woef helaas niet meer gehoord en hebben we steeds maar twee volwassen ransuilen kunnen waarnemen. De derde zou in principe wel een ontsnapte uitheemse uil kunnen zijn geweest: helaas kun je die in Nederland gewoon (ver)kopen, fokken en thuis houden. Er blijken in de provincie Groningen en Friesland ook verschillende parken te zijn waar ze meerdere uitheemse soorten uilen houden. Het zou echter ook kunnen zijn dat de derde uil een groter, concurrerend (hitsig?) ransuilmannetje was, misschien kunnen die een lagere blaf produceren. Hoe dan ook, we kunnen het helaas niet meer checken, want sinds een paar dagen hebben we het lagere geblaf niet meer gehoord, en vliegt hij hier dus waarschijnlijk niet meer rond.
Namens de redactie, Harjo de Poel.

1-8-2014
Beste redactie,
Bedankt voor de uitgebreide reactie. Van Margriet (Margriet de Haan, fotograaf - red.) hoorde ik al dat jullie deze vermoedens hadden en het zo in de G&T is gekomen. Zij heeft trouwens ook heel mooie foto's van het jong gemaakt. Als je er achter wil komen of het mogelijk toch die barking boobook is kun je hun geluid vergelijken met dat van de ransuil (luister bijvoorbeeld hier: www.youtube.com/watch?v=z4W7w5JbZt0). Het kan dus wel een ontsnapte uil zijn, helaas houden sommige mensen parken vol met uilen, op vakantie ben ik er in het zuiden van het land ook een tegengekomen; prachtige dieren in te kleine hokken. De ransuilen maken verschillende geluiden: vrouwtje, mannetje, jong en alarmroep – het klagende luide langgerekte hoge gepiep is van het jong. Uilen imiteren niet voor zover ik weet. Ik zou het erg leuk vinden als het in de G&T komt en dan met een mooie foto erbij. Dit soort artikelen vind ik heel interessant en het prikkelt om op te zoeken hoe het zit. Ik ben benieuwd. Het zou namelijk echt bijzonder zijn als hier werkelijk een barking boobook heeft gezeten.
Bedankt en vriendelijke groeten,
Joke de Jong

Post scriptum
Inmiddels is de zomer voorbij, zijn de twee jongen al lang uitgevlogen en laten de ouders geen alarmroep meer horen. Ze vliegen echter nog wel steeds rond en als je goed oplet dan kun je ze vaak waarnemen, vooral in het schemerdonker. Tijdens het vliegen laten ze ook nog al eens een gevangen muisje uit hun snavel vallen; deze vind je af en toe op de grond rond de boom in de schooltuin, samen met uilenballen. Waarom de uilen elke nacht structureel alarm riepen is nog steeds een vraag. Nu het nest verlaten is, is het 's nachts (gelukkig?) wel weer muisstil rond de school…

Harjo de Poel

HOFSTEDE SCHILDERS

Telefoon (050) 302 1957
www.hofstedeschilders.nl

STUDIO 302

Dames & Herenkapper
zonder afspraak!

MAANDAG GESLOTEN
DINSDAG T/M VRIJDAG:
09.00 - 12.00 UUR
13.00 - 18.00 uur
ZATERDAG:
08.30 - 12.00 UUR
12.30 - 16.00 uur

Lindenstraat 1 - Ten Boer

Jelle van der Veen
Montagetechniek

Centrale verwarming · Waterleiding · Electra
Gas · Sanitair · Riolering · Dak- en zinkwerken

www.jellevanderveen.nl
Thesinge 050 - 302 48 30 / 06 - 303 69 109

haarstudiosolitaire.nl
haarstudio solitaire
Ten Boer

Boek nu online uw afspraak
www.haarstudiosolitaire.nl
Peter & Zuzan Schoonbergen
Wigboldstraat 6 - Ten Boer
Tel. 050 302 21 51
uwkapper@planet.nl

Van der Woude
HOVENIERSBEDRIJF

Sterk in het hovenierswerk

Uw adres voor
Aanleg
Beplanting
Bestrating
Boomverzorging
Schuttingen
Onderhoud
Vijvers

Lageweg 12 - 9798 TG Garmerwolde - Tel. 06 12154825
www.hoveniersbedrijfvanderwoude.nl

TAMMELING Montage

Ambachtsweg 1
9791 DD Ten Boer
T 050 5425084
M 06 30881547
info@tammelingmontage.nl
www.tammelingmontage.nl

RITSEMA
Sierbestrating

Showterras 3000 m²

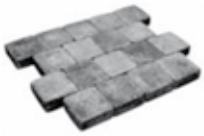

Bornholmstraat 4 - 9723 AX Groningen
Telefoon (050) 313 86 00

Bekroond met sterren

Voor Brood - Koek en Banket
gaat u naar de AGRISHOP
Iedere dag VERS gebakken van:

Klaas Hoekstra
Warme bakker voor ieder eetmoment

2009 Bakker met Ster

Lotus uitvaartverzorging en -begeleiding
Nellian Dijkema en medewerksters

Bovenrijgerweg 19 9797 TD Thesinge
06 53767142 www.lotusuitvaart.nl

informatie en vormgeving rondom de dood: Schoolholm 3, Groningen

TIMMERBEDRIJF
RIDDER
Luddestraat 15
9797 PM Thesinge
A.J. RIDDER
M. 06 1569 2503

Onderhoud
Verbouw
Renovatie
Restauratie

info@timmerbedrijfridder.nl
www.timmerbedrijfridder.nl

150 jaar huisartsenpraktijk

De huisartsenpraktijk Garmerwolde bestaat 150 jaar. Een goede reden, zo moeten huisarts Leo en zijn vrouw Leyan van Beukering gedacht hebben, om het huis op de Open Monumentendagen 2014 open te stellen voor publiek. En dat werd gewaardeerd want er was veel belangstelling.

150 jaar huisartsenpraktijk
Een huisartsenpraktijk van 150 jaar op dezelfde plek en in hetzelfde pand, dat is toch uniek. Leo van Beukering, die de lijn van huisartsen dus voortzet, heeft een lijstje aangeleverd met namen van de huisartsen die hem zijn voorgegaan. Het zijn de heren:
- Adsma Folmer 1864 - 1891;
- Heijninga Nanninga 1891 - 1925;
- Anderson 1926 -1957;
- Van der Werff 1956 - 1975;
- Friezema 1975 – 2007.

Veel oudere inwoners van onze dorpen zullen een aantal dokters nog gekend hebben. Leo en Leyan hadden niet verwacht dat er zoveel belangstelling zou zijn. Een zoon van dokter Van der Werff en een achterkleinzoon van de eerste arts, de heer Adsma Folmer, kwamen kijken en ook veel mensen die op een of andere manier bij de praktijk of het huis betrokken zijn (geweest).
Vóór de brand in 2008 was aan de indeling van het pand nog goed te zien dat in het verleden praktijkgedeelte en privédomein veel meer door elkaar liepen. De keuken lag in de gang waar ook de patiënten binnenkwamen om naar de wachtkamer te gaan. Nu is dat niet meer zo; tussen praktijk en privé is een scheiding gekomen. Daar hebben Leo en Leyan bewust voor gekozen. Tegenwoordig is het lang niet altijd vanzelfsprekend dat een praktijk nog aan huis is. Leyan is daar blij mee. Met zo'n drukke baan kan Leo tussen de bedrijven door toch hun twee zoontjes van 2 en 4 jaar zien.

Modern en toch authentiek
Het huis is na de brand letterlijk herrezen uit de as. Het pand is weliswaar monumentaal maar valt niet onder Monumentenzorg. Het huis is na de brand aangepast aan de wensen van de moderne tijd, maar Leo en Leyan hebben wel geprobeerd het authentieke karakter te bewaren. De oude elementen die er nog waren, werden zoveel mogelijk bewaard of weer teruggebracht. De plafonds kregen hun oude hoogte. De blinden in de huiskamer werden gerenoveerd. Authentiek is ook de radiator met een ingebouwd kastje waarin vroeger, als de dokter tijdens het eten werd weggeroepen, het eten warm gehouden kon worden.
Verder werd het huis in stijl herbouwd. Onlangs hebben ze nieuwe ornamenten laten maken met een lotusmotief die de nieuwe ventilatieroosters moeten verbergen. De keuken is verplaatst en de nieuwe ramen passen bij de stijl van de rest van het huis. De granito vloer in de oude gang is doorgetrokken naar de nieuwe keuken en door de oude uitstraling van die nieuwe vloer heb je het idee dat die er altijd al heeft gelegen. Dat komt ook door de paar scheuren die in de granito vloer zitten. De vloer is al een keer hersteld en daarna zijn er toch weer scheuren ontstaan. Volgens vakmensen is het een gevolg van de aardbevingen. 'Dus', verzucht Leyan, 'helaas moeten wij binnenkort ook contact opnemen met de NAM.'
Een extra accent in het huis is de nieuwe deurbel, een klein formaat oude kerkklok, die door het hele huis galmt. Als Leyan voorheen boven was kon ze bezoekers aan de deur vaak niet horen, maar dat is met deze deurklok wel voorbij.

De 'oude' spreekkamer in het 'nieuwe' pand (foto: Sieb-Klaas Iwema)

De laatste puntjes op de i
Een week nadat Leo en Leyan elkaar hadden leren kennen, moest Leo snel ingrijpende beslissingen nemen. Toen hij Leyan het door brand verwoeste huis liet zien vroeg hij haar maar meteen hoe ze de keuken wilde hebben. De vloer zou heel binnenkort gestort worden. 'Maar daarvoor ken ik jou echt te kort', antwoordde Leyan. Leo vond dat ze toch maar moest zeggen hoe ze het wilde voor het geval ze wel in het huis zou komen te wonen. Dus had Leyan meteen inspraak en dacht dat een kookeiland wel handig zou zijn en dat is er ook gekomen.
Het accent ligt nu op het verder inrichten van het huis en de tuin. Dat doen ze zorgvuldig. Leyan heeft veel plezier aan het werken in de tuin. Met de oude heg kon ze niet veel meer beginnen en er zat veel onkruid onder. Die is nu vervangen door een houten afscheiding. De tuin is veel opener geworden en het huis beter zichtbaar.
Garmerwolde mag blij zijn dat er na de brand niet besloten is tot nieuwbouw, wat wellicht goedkoper zou zijn geweest, maar dat het mooie pand behouden is gebleven voor de toekomst.

Irene Plaatsman

Tatiana
haarstudio
Gediplomeerd Wella Master Color Expert !
Oude - Rijksweg 33 Garmerwolde
Tel. 06 52 689 239

Natuursteen Stefano
Interieur natuursteen:
Aanrechtbladen - Vensterbanken - Vloeren
Schouwen - Dorpels - etc.
www.natuursteenstefano.nl T 050 5492125

Even naar
Eetcafé taria
De Buren
het beste excuus
Gaykingastraat 32
9791 CH Ten Boer
T (050) 3021488
Klant-, kind- en
rolstoelvriendelijk

Feestelijke heropening kerk Garmerwolde

Drie monniken in pij zongen Latijnse liederen en Jan van Dijk, voorzitter van de Plaatselijke Commissie, sprak zijn welkomstwoord vanaf de kansel, in pij gehuld. De feestelijke heropening van de kerk op 14 september begon met aandacht voor de katholieke oorsprong van de kerk. Want, zoals Van Dijk zei: 'Zonder katholieken was er geen kerk geweest in Garmerwolde, geen schilderingen op de gewelven.' En zonder de Stichting Oude Groninger Kerken zou de kerk niet zo mooi zijn geworden en behouden blijven voor nu en de toekomst.

Verhalen, muziek en een drankje
Bij binnenkomst kregen de gasten een gebakje voorzien van een plaatje van een gewelfschildering. Aanleiding voor de restauratie was immers de erbarmelijke staat van de schilderingen. Dat er nog veel meer is gerestaureerd en hersteld, vertelde Christiaan Velvis, bouwkundige van de Stichting Oude Groninger Kerken (SOGK). Een YouTube-filmpje (Restauratie gewelfschilderingen kerk Garmerwolde) liet in sneltreinvaart zien hoe de restauratoren Bouwhuis en Journée minutieus de schilderingen hebben gerestaureerd en geconserveerd. Sopraan Elizabeth Kooy en organist Gerwin Hoekstra zongen en speelden muziek van Constantijn Huygens, Arthur Honegger en César Franck. Peter Breukink, directeur van de SOGK, sloot het officiële gedeelte af
En toen was het tijd voor de borrel. Omhoogkijken naar de schilderingen, even met de hand strijken over de glanzend geverfde banken, het orgel bewonderen. En dat alles met een goed glas drinken en een lekker hapje. Het was feest in de kerk!

Anne Benneker

Abt Van Dijk spreekt zijn welkomstwoord vanaf de kansel (foto: Sieb-Klaas Iwema)

Van lelijk eendje tot mooie zwaan

Een metamorfose

Het was even afzien, maar het is nu zover. De kerk van Garmerwolde is weer klaar voor de toekomst. Ruim een jaar werd er hard gewerkt aan de restauratie van de gewelfschilderingen, het herstel van de banken, het schilderwerk aan de banken, het herstel van de vloer en een grafsteen, het stucwerk van de wanden en als laatste het schilderwerk van het orgel. Ook werd de ontstane aardbevingsschade hersteld. En als kers op de taart kreeg de kerk een nieuwe geluidsinstallatie en nieuwe verlichtingsarmaturen.

Bijna verloren
De restauratie van het interieur van de kerk was hoognodig. De gewelfschilderingen zaten deels zo los dat ze bijna verloren waren gegaan. Verder waren ze erg vervuild en bedekt met een grauwsluier. Deze grauwsluier werd verwijderd, de pigmenten werden beter op de pleisterlaag gehecht en de hechting van de pleisterlaag op de bakstenen van het gebouw werd aangepakt. Deze werkzaamheden werden uitgevoerd door Bouwhuis & Journée in samenwerking met Lut Gielen, restauratie- en decoratieschilder uit Garmerwolde.

Vele handen
Veldman en Veltman, restauratie- en decoratieschilders, deden het kleuronderzoek en brachten samen met Lut Gielen de oorspronkelijke kleurstelling uit de 19e eeuw terug op de banken en het orgel: een mahonie-imitatie. Boerbouw verzorgde het steigerwerk, restauratiestucwerk, herstel van het houtwerk van de banken, herleggen van een gedeelte van de vloer en zerken, overig schilderwerk, installatiewerk en de nieuwe verlichting en het herstel van de aardbevingsschade. Medewerkers van Mense Ruiter Orgelmakers verrichtten herstelwerkzaamheden aan het orgel. De tweede fase van de restauratie van het orgel moet nog uitgevoerd worden.
Met dank aan Annemieke Woldring, pr-medewerker Stichting Oude Groninger Kerken.

Anne Benneker

Schatbewaarders van de kerk

Het is een mond vol: Plaatselijke Commissie Garmerwolde van de Stichting Oude Groninger Kerken. De commissie werd ingesteld toen de kerk in 2003 werd overgedragen aan de stichting. De stichting zorgt voor het bouwkundig onderhoud. De commissie beheert de kerk, zorgt dat de kerk regelmatig open is voor bezoekers en dat er af en toe iets te doen is. Wie zitten erin en waarom? En wat willen ze?

Wie is wie?
Jan van Dijk, voorzitter, is vanaf het moment dat de kerk werd overgedragen aan de stichting lid van de commissie. Als regionaal historicus geboeid door de historische setting, was hij in 1994 de motor achter de grote Kinderkruistocht waarbij duizenden scholieren vanuit de kerk van Garmerwolde naar Ten Boer liepen. 'Dat heeft grote indruk gemaakt, ook omdat de eensgezindheid vanuit het dorp zo groot was.'
Anne Benneker, secretaris, kwam tegelijkertijd met Jan in de commissie. 'Die Kinderkruistocht heeft op mij ook grote indruk gemaakt. Ik zie nog Carel Hazeveld, gehuld in pij, met een grote ganzenveer kalligraferen in de kerk. Het idee dat je een kerk op meer manieren dan alleen als religieus gebouw kunt gebruiken sprak me aan.'
Kees Brak kwam in 1996 in Garmerwolde wonen, werd in 1997 diaken in de kerkenraad en is vanuit de kerk betrokken bij de commissie. 'Ik heb een zeer sterke band met de kerk; we zijn er getrouwd, ons kind is er gedoopt, we hebben er begrafenisdiensten van dierbaren bijgewoond. Toen ik 60 jaar werd en 25 jaar psychiater was, heb ik een symposium in de kerk gehouden, wat echt prachtig was.'
Hannie Havenga sloot later aan. Haar spreekt het knusse van de kerk aan. 'Ondanks de vaste banken is in feite alles mogelijk in deze kerk, zoals het vroeger ook was. De kerk kan door iedereen voor allerlei doeleinden worden gebruikt. Recepties, feesten, trouwerijen,

condoleances, dat laatste ook zonder een kerkelijke uitvaartdienst. En toneelvoorstellingen natuurlijk. Bij Scrooge in 2012 hadden we drie voorstellingen met tweehonderd bezoekers, op grote tribunes in de kerk.'

Frouwke de Vries, **penningmeester**, kwam een jaar of vier geleden via Kees in de commissie. 'Voor die tijd kwam ik niet vaak in de kerk. Nu is de kerk en alles eromheen veel meer gaan leven bij mij en ik vind het belangrijk dat ook voor anderen tot leven te brengen. We moeten blijven proberen de interesse voor deze kerk, een uniek historisch gebouw, te bevorderen. Ook voor de mensen die na ons komen!'

Albert Gerding: 'Ik ben zo'n drie jaar geleden door mijn buurman Kees benaderd om commissielid te worden. De geschiedenis van onze omgeving heeft altijd al mijn belangstelling gehad, de kerk heeft daarin nu een bijzondere plaats gekregen. Ik vind het dan ook belangrijk om via de commissie een bijdrage te leveren aan de instandhouding van de kerk, ook voor volgende generaties

Jongste lid en ook laatst aangekomen lid is **Tjaaktje Prins**: 'Eind 2012 ben ik in Garmerwolde komen wonen. Hannie vroeg mij of ik geïnteresseerd was om mij bij de plaatselijke commissie aan te sluiten. Ik heb hier positief op gereageerd omdat het mij mooi leek om op deze manier kennis te maken met het dorp en de mensen. Er worden erg veel activiteiten in en rond de kerk georganiseerd: van concerten, exposities en boekenmarkten tot de medewerking aan de Walk for Infinity. Het is een gezellige bedrijvigheid en ik vind het leuk om daar een onderdeel van te zijn.'

Een blije commissie bij de heropening op 14 september.
Van links naar rechts: Frouwke, Albert, Anne, Kees, Hannie, Tjaaktje en Jan (foto: Elmer Spaargaren)

Auke Kuipers, commissielid van het eerste uur, is helaas op 30 april 2014 overleden. Hij was de 'ogen en oren' van de commissie, hield alles in de gaten, wist alles. Wat was hij trots op de kerk en wat had hij graag de heropening meegemaakt.

De toekomst

Een aantal praktische zaken heeft de commissie de afgelopen jaren al voor elkaar gekregen. Bijvoorbeeld de bouwlampen waarmee de kerk wordt uitgelicht, verlichtingsarmaturen in de kerk, restauratie van het uurwerk en de aanschaf van een slingervanger. Aan het kerkgebouw Kerkhörn werden twee nieuwe wc's toegevoegd. Met de opbrengsten van de boekenmarkt (eens per twee jaar) werden de aanschaf van een slingervanger voor de torenklok en een nieuwe geluidsinstallatie betaald. Een eigen website gaat binnenkort de lucht in.

Nu de kerk zo schitterend gerestaureerd is, wil de commissie graag dat er meer gebeurt in de kerk.'We zoeken mensen die met ons mee willen denken en doen. Een materiaalcommissie is er, maar die kan nog wel wat handen gebruiken. En verder bijvoorbeeld een culturele commissie of… We staan open voor ideeën.'

Ideeën, suggesties, meedoen, helpende hand bieden? Spreek een van de commissieleden aan of mail naar kerkvangarmerwolde@gmail.com.

Anne Benneker

Boekenmarkt groot succes

De boekenmarkt op zaterdag 13 september bij de kerk van Garmerwolde was in alle opzichten een groot succes. Nadat burgemeester André van de Nadort om klokslag elf uur de vlag gehesen had ten teken dat de markt geopend was, stroomde het kooplustige publiek in groten getale de boekenmarkt op.

Prachtige dag

En die bezoekersstroom ging de hele dag door. Een prachtige dag dus, ook qua weer: wolken afgewisseld met zon en verder niet te warm en niet te koud.

Er was voor elk wel wat wils op de markt; een heel ruim aanbod: kinderboeken, streekgeschiedenis, romans enzovoort. Alles netjes gerangschikt in duidelijke categorieën. Anne Benneker is hiermee een paar weken bezig geweest, heb ik me laten vertellen. Alle ingebrachte boeken heeft ze in handen gehad om vast te stellen in welke categorie het betreffende boek moest komen.

Dank aan de gulle gevers

De organisator, de Plaatselijke Commissie van de kerk, drukte me op het hart om in dit stukje toch vooral alle gulle gevers te bedanken, want zonder hen geen boekenmarkt. En natuurlijk ook alle kopers bedankt, want zonder hen geen opbrengst. De opbrengst was ver boven verwachting. Bijna zestienhonderd euro, ruim tweemaal zoveel als de vorige keer. De Plaatselijke Commissie gaat dit geld gebruiken om de nieuw aangeschafte professionele geluidsinstallatie van de kerk te bekostigen.

Voor elk wat wils op de boekenmarkt (foto: Sieb-Klaas Iwema)

Op de Open Monumentendag 2016 wordt er weer een boekenmarkt georganiseerd.

Henk Vliem

Kloostergracht in zicht?

Misschien is Thesinge binnen een half jaar een nieuw dorpsbeeld rijker: een opnieuw uitgegraven kloostersingel. De stichting Het Groninger Landschap heeft, naast het historische kloosterterrein achter de molen, een strook van ongeveer 10 meter breed verworven, gelegen achter de achtertuinen van de huizen aan de Luddestraat. Een strook vanaf het Thesinger Maar tot aan de oprit naar de telefoonmast.

Op 11 september jongstleden is middels handmatige grondboringen een aanvang gemaakt met het markeren van de in de jaren zestig gedempte gracht. De dag ervoor zijn de aanwonenden hiervan in kennis gesteld. Van de bevindingen wordt een rapport opgesteld, waarvan Dorpsbelangen een kopie krijgt. Dan zal het besluit worden genomen of de gracht weer zichtbaar wordt gemaakt.

Hoe zal het er uitzien?
De bestaande sloot (de binnensingel) blijft. Dan is er een strook grond, waar waarschijnlijk ooit een muur op heeft gestaan, en daarnaast komt dan de 'nieuwe' kloostergracht (de buitensingel). De onderzoekers die de bodemmonsters namen vertelden dat ze nogal wat moeite hadden hun grondboren de grond in te krijgen vanwege het vele puin. Dit zou erop kunnen duiden dat de buitensingel stenen bevat van de verdedigingswal. Het daadwerkelijke uitgraven van de gracht zal daar uitsluitsel over geven. Het Groninger Landschap is verantwoordelijk voor het onderhoud.

De situatie in de kloostertijd
Een oude tekst uit omstreeks 1850 omschrijft het klooster Germania te Thesinge op nogal romantische wijze als volgt:
Het klooster, zegt men, had 400 schreden in de lengte en 200 in de breedte, was omringd van gracht en wal; en in het Oosten met eene verhevene poort voorzien, welke des snachts gesloten werd. Het was eene volstrekte onmogelijkheid om des snachts uit deze sterkte te ontvlugten. Duidelijk zijn de kenteekenen van verdediging, door verschansingen als anderszins, aan de noord- en zuidzijde, binnen het vierkant nog zichtbaar; zoowel de gedachte onderaardsche waterleidingen als geheime uitgangen op loopgraven doen veronderstellen, dat het oude klooster bestand is geweest, om eenen hevigen aanval te kunnen wederstaan. Ook zegt de geschiedenis dat het niet zelden bezet was met eene gewapende magt om aanvallende partijen af te slaan. Thans staan in het vierkant, waarin ook vroeger het klooster stond, 53 huizen met hoven en tuintjes, bewoond door 250 inwoners.
Zoals gezegd schetst deze 'geschiedschrijver' nogal een romantisch beeld van een lang vervlogen tijd. Veel meer houvast biedt de publicatie van het ARC (Archeological Research & Consultancy - red.) dat is opgemaakt in 2003. Dit was naar aanleiding van archeologisch onderzoek, voorafgaande aan het vervangen van het rioleringssysteem in de kern van het dorp. Uit dit rapport blijkt dat het hele kloosterterrein omgeven was door een gracht: een rechthoek, met de klok mee, begrensd door het Thesinger Maar, de bovengenoemde nog uit te graven buitensingel tot aan het weiland achter de molen, vandaar naar een punt direct achter de molen en dan in een rechte lijn naar de Schipssloot (het nu nog open liggende stukje sloot bij de Kloosterkerk, een aftakking van het maar). Bovendien was er nog een dwarsverbinding, vanaf ongeveer het einde van de Schipssloot, in rechte lijn de Kapelstraat kruisend, door de Kapeldwarsstraat, onder Luddestraat 5 en 7 door naar de buitensingel: de zogenaamde Binnengracht.
Het genoemde rapport is in zijn geheel te lezen via de website van ARC, www.arcbv.nl (noot van de redactie: omdat de publicatie niet makkelijk te vinden is hebben wij deze beschikbaar gesteld op www.gentexpress.nl/nieuws/).
Het is een boeiend verslag met duidelijke kaarten, tabellen en conclusies. Het geeft aan Thesinge een nog rijkere historie.

Haye van den Oever

Bodemmonsters worden genomen om de oude gracht te markeren (foto: Haye van den Oever)

Native
English
EDiting
Service

DE FINISHING TOUCH

rdw@NEEDSer.nl
Tel 050 3024139
Thesinge

't Groninger Landschap op z'n mooist

Gerard Kingma
reis- en natuurfotografie

Geef een afdruk cadeau - origineel en persoonlijk!

Bezoek de website voor het laatste nieuws over workshops en exposities

Havenstraat 5 - 9797 PL Thesinge
www.kingma.nu
gerard@kingma.nu
050 3023813

Pelgrim Theodorum

Op verzoek van de Plaatselijke Commissie van Thesinge vertelde Theo Remkes tijdens een van de Monumentendagen over zijn pelgrimstocht van Uithuizen naar Santiago de Compostela. Een kleine twintig mensen luisterden aandachtig naar een persoonlijk verhaal over zijn lange wandeling, die uiteindelijk leidde tot 'Pelgrim Theodorum'
(foto: Pluc Plaatsman)

Meziek mit bus 2014

Op zondagmiddag 26 oktober vindt voor de twaalfde keer het muziekfestival Meziek mit bus plaats. Een uniek festival op drie locaties in Thesinge, Ruischerbrug en Zuidwolde, met drie bands en drie ouderwetse bussen die de bezoekers van de ene naar de andere locatie brengen.

In café Moeke Vaatstra in Zuidwolde treedt Tangled Eye op: pittige powerblues(rock) met gitaar, drums én viool. Met bijpassende galm, ritmisch geroffel en een gouden strot. In het dorpshuis van Ruischerbrug spelen de Groninger Tightropes hun rauwe rhythm 'n blues riffs à la Hendrix, met een vette knipoog naar de late sixties en de vroege seventies. In dorpshuis Trefpunt te Thesinge geeft My Baby acte de présence: voodooblues gemixt met staxsoul en gospelkoortjes, barstensvol jankende gitaren, pompende bassen, denderende drums en opzwepende vocalen.

Dagkaart: € 20,00. Losse kaarten per locatie € 5,00. Reserveringen en kaartverkoop vanaf 4 oktober.

Zie voor meer informatie over de bands, de aanvangstijden, het busschema (met bijbehorende opstapplaatsen) en de kaartverkoopadressen op www. meziekmitbus.nl.

In werking stelling van molentje 'De David'

De David is in 1890 gebouwd en was van 1929 tot 1934 in gebruik van de familie C. Jansen te Thesinge. Daarvoor was het in bezit van Jan Bolhuis, die het gebruikte als houtzaagmolentje.

Na veel omzwervingen belandde het in Winsum. Nu is het gerestaureerd en staat het in het museumdorp Het Hoogeland in Warffum. Op vrijdag 29 augustus was er een bijeenkomst in de kerk in Warffum. De vele vrijwilligers die mee hadden gewerkt werden bedankt met een bloemetje.

Door de heer Van Dijk was een fotoboek gemaakt met de titel 'Je treft vanzelf de wind'. Onder de genodigden was ook burgemeester Van de Nadort. Hij kreeg het boek aangeboden. Na de plechtigheid in de kerk ging het naar De David. Door Jan Jansen en de driejarige David (zoon van de molenaar van Eenrum) werd de molen in werking gesteld door aan een touw te trekken. Hij draaide als een tierelier. Hij is niet afhankelijk van de wind en wordt aangedreven door een motor.

De David, toch een cultureel erfstuk van Thesinge, kunt u bewonderen in het museumdorp. Daar is ook het boek te koop.

Roelie Dijkema

EindZomerFilmAvond: warm ingepakt was het heerlijk genieten in de openlucht in Thesinge (foto: Mareen Becking)

Themaochtend Noaberstee: New York

Naast inloopochtenden, etentjes en uitstapjes organiseert Noaberstee in Thesinge met regelmaat ook thema-ochtenden. Woensdag 22 oktober is ons thema: New York.

New York is misschien wel de bekendste stad van de wereld. Iedereen kent de stad van de skyline, het Vrijheidsbeeld, Central Park en natuurlijk de aanslag op de Twin Towers. Maar New York heeft ook een bijzondere geschiedenis die verweven is met ons land.

Dorpsgenoten Irene en Pluc Plaatsman hebben er twee keer een maand doorgebracht in het appartement van hun dochter Roos. Het is een stad met heel onverwachte, onvermoede kanten. Over die stad zijn Irene en Pluc heel enthousiast. Om 10.00 uur komt Irene daarover vertellen bij Noaberstee in dorpshuis Trefpunt te Thesinge. We vinden het fijn als u komt luisteren. Iedereen is van harte welkom! De toegang is gratis. Koffie en thee zijn voor eigen rekening.

Janna Hofstede

HOEKSTRA 4 IN 1 SERVICE
THESINGERLAAN 3
9797 TE THESINGE
050- 302 19 77
HOEKSTRA4IN1.NL
VOOR ALLE ONDERHOUDSWERKZAAMHEDEN VOOR UW AUTO EN TUINMACHINE, WAARBIJ SERVICE EN KWALITEIT TEGEN EEN BETAALBARE PRIJS VOOROP STAAN!
OOK VOOR VERKOOP EN STALLING!

Flokstra Groningen
Materialen voor kunstenaars
FLOKSTRA GRONINGEN STOELDRAAIERSTRAAT 35, 9712 BV GRONINGEN 050 3132453

Administratie- & belastingadviesbureau Ritsema

Uw adres voor:

financiële administratie & jaarverslagen & aangifte Inkomstenbelasting

Luddestraat 6
9797 PM Thesinge
T (050) 3021319
F (050) 3021182
M 06 51533772

Webstede
thuis op internet

www.webstede.nl
Annelies Hofstede (06) 2059 1944

Oomkes installatietechniek
• Gas • Water • Elektra • Verwarming • Dakbedekking • Zinkwerk • Sanitair •

Ons vakmanschap is uw comfort!

Molenhorn 12,
9797 PV Thesinge
T • 050 - 302 34 07
F • 050 - 302 37 87
M • 06 23 101 161
Lid van UNETO-VNI
info@oomkesinstallatietechniek.nl

Jo's knipperij
Jo's knipperij
Jolanda Bol, Moeshorn 7, Thesinge
M 06 20283916
knippen op afspraak

VISHANDEL Smit
LEVERANCIER GROOTKEUKEN EN HORECA

Lamsoor 11
9738 AL Groningen
www.vishandelsmit.nl
Telefoon : 050 - 5496150
Fax : 050 - 5496151
Email : info@vishandelsmit.nl

AGRISHOP VERSWINKEL
Boerderijverkoop:
- groenten en fruit
- fruitmanden
- aardappelen
- scharreleieren
- vlees
- boerenzuivel
- salades en rauwkost
- brood

Dorpsweg 1 Garmerwolde
T 050 – 4042921 / 5418462
F 050 – 4042922
Goed en gezond van de boerengrond

Reinder van der Veen Magazijnstellingen b.v.

Voor bedrijven en particulier handel in:
- *Pallet- en magazijnstellingen*
- *Magazijnwagens*
- *Kantoorkasten*
- *Gebruikte kantoormeubelen*
- *Enz.*
- *"Top Way" professionele aluminium steigers, trappen en ladders - **gecertificeerd***

Nijverheidsweg 6 Ten Boer
telefoon 050-3024833
fax 050-3024834 www.reindervanderveen.nl
mobiel 06-51581046 info@reindervanderveen.nl

BAKKERIJ HENK POST
de warme bakker voor Ten Boer en omstreken!
DAGELIJKS EEN RUIME KEUZE IN BROOD EN GEBAK
H.Westerstraat 18 Ten Boer tel. 050-3021227

Massagepraktijk Carla Winkelman
Shiatsu massage
Klassieke massage
Segmentale massage
www.carlawinkelman.nl
info@carlawinkelman.nl
G.N. Schutterlaan 7
9797 PA Thesinge
050 311 65 51
Last van:
- stress ?
- stijve spieren ?
- rugpijn ?
- slapeloosheid ?
- hoofdpijn ?
Of gewoon zin in ontspanning ?
Neem dan een lekkere massage !

PETER KUIL Reinigingsservice
PETER KUIL REINIGINGSSERVICE BV
PETER KUIL Holding
BLOEM Schoonmaakservice
RION Ontstoppingsservice
Osloweg 126 9723 BX GRONINGEN T +31 (0) 50 542 18 90 T +31 (0) 598 63 65 74 info@kuilreiniging.nl www.kuilreiniging.nl

Schaatsen in Kardinge met ijsvereniging Presto

Beter leren schaatsen of gewoon lekker bewegen op het ijs, dat kan vanaf 10 oktober 2014 op vrijdagmiddag van 17.00 tot 18.15 uur in Kardinge. IJsvereniging Presto uit Garmerwolde verzorgt dan het hele winterseizoen schaatstrainingen voor jong en oud. De trainingen worden gegeven door deskundige trainers. Het is in overleg ook mogelijk om een proefles of een clinic te volgen. Een clinic bestaat uit drie trainingen: de belangrijkste aspecten van het schaatsen worden dan in kort bestek geoefend.
Bel voor informatie Jacob Hartog op 050 541 97 34, het bestuur op 050 541 65 87 of stuur een e-mail naar jacobhartog@gmail.com.

Beleef de stilte

De foto-expositie in de kerk van Garmerwolde op vrijdag 12 en zaterdag 13 september werd geopend door Joke de Jong en Margriet de Haan, twee leden van de Fotogroep Garmerwolde. Zij gingen onder andere in op het ontstaan van het thema 'stilte'. Hoe breng je dit in beeld? Voor de een betekent het iets anders dan voor de ander. Uiteraard kun je het zoeken in de natuur, maar ook een komische foto van een paar kinderen met de handen voor de oren spreekt tot de verbeelding. En wat te denken van een slapende monnik in een trein? Velen voelden de stilte, terwijl ze genoten van de prachtige foto's. Ook de diashow was een succes.

Hillie Ramaker-Tepper

Dorpsbarbecue Thesinge: genietend van een natje en een droogje bleef het nog lang gezellig (foto: Heidi Ridder)

Metaalatelier
Herbert Koekkoek

Bovenrijgerweg 19
9797 TD Thesinge
06 46017235

bluecowgraphics
GRAFISCHE VORMGEVING
PRODUCTGRAFIEK

G.N.SCHUTTERLAAN 19
9797PA THESINGE
06 14948438
WWW.BLUECOWGRAPHICS.NL

PROFESSIONEEL VERHUUR VAN:
POFFERTJESKRAMEN, NOSTALGISCHE CARROUSELS, DRAAIORGELS, OLIEBOLLENKRAMEN, SUIKERSPIN, KINDER-ZWEEFMOLEN, DRAAIMOLENS, KOP VAN JUT VOOR KINDEREN, PARTYTENTEN, NOODSTROOM AGGREGATEN.

HERMAN RIDDERING
06 54 638 590
TONNY GUIKEMA
06 54 944 004

www.draaivermaak.nl

Info@draaivermaak.nl

Theaterspektakel Wester ‘ Verbroken Verbinding’

Een grandioos optreden langs de Eemskanaaldijk in Garmerwolde op 4, 5 en 6 september jl. met medewerking van velen, zowel jong als oud! Welk dorp slaagt erin om 150 jaar geschiedenis op zo’n aantrekkelijke manier te verbeelden?

Het begint allemaal met de oprichting van Rederijkerskamer Wester. De plannen voor het graven van een kanaal worden met gemengde gevoelens ontvangen. Het Heidenschap zal worden afgesneden van het dorp! Ook de verlokkingen van de stad vormen een gevaar. Natuurlijk gaan de plannen toch door, maar er komt wel een brug. En passant vestigt zich een dokter in het dorp.
In de Tweede Wereldoorlog wordt de brug aangevaren door een kaan (een groot, lang schip) en raakt buiten werking. Misschien nog een geluk: later worden de bruggen over het Eemskanaal opgeblazen; net als bij ons de brug over het Damsterdiep bij café Jägermeister.
De bevrijding wordt uitbundig gevierd en de soldaten worden met open armen ontvangen. Na de oorlog wordt onze brug hersteld, maar afgevoerd naar een andere plaats; wij moeten genoegen nemen met een pontje.
Dan dreigt een nieuw gevaar: het boren naar olie. Maar ze vinden gas! Het dorp ontkomt ternauwernood aan een ramp…
Bij de verbreding van het Eemskanaal verdwijnt het pontje en komt het Heidenschap bij de gemeente Slochteren.

Petje af, zoals het allemaal in beeld is gebracht. Compleet met een heuse koets met een paard ervoor, dames van lichte zeden, diverse oude legervoertuigen, een prachtig verlicht schip en - als klap op de vuurpijl - een enorme vlam op de boortoren. De warmte stráálde ons tegemoet!

Hillie Ramaker-Tepper

(foto’s: Sieb-Klaas Iwema)

Uitvoering
‘ Verbroken Verbinding’

Bij dezen willen wij alle medewerkers hartelijk bedanken voor hun geweldige inzet.
Samen met jullie hebben wij laten zien waarin een klein dorp groot kan zijn.
Bedankt!

Bestuur Wester Theater

Er wordt druk gewerkt bij de grondwerkdepots (foto: Sieb-Klaas Iwema)

Baggerdepot Garmerwolde

Er wordt druk gewerkt bij de grondwerkdepots Zuidbroek en Garmerwolde. De afgelopen drie weken hebben de binnenschepen Farber (1631 ton), Henja (1350 ton) en duwbak Zwarte Meer (500 ton) ongeveer 40.000 ton gedroogde baggergrond afgeleverd in Garmerwolde. Vervoerd door de firma Elzinga is het aan weerszijden van de werkweg (zie vorige editie G&T) gedeponeerd. Net als het zand is de grond afkomstig uit Zuidbroek. De dijk voor de bagger zal aan de binnenkant van de werkweg worden aangelegd.

De dijkaanleg en het uitbaggeren komt in de tweede fase. Dit gebeurt door dezelfde aannemer, zodat er bij eventuele problemen niet naar elkaar gewezen kan worden.

Groetjes, Sieb-Klaas Iwema

VERSTOPPING? BEL
RIOOLSERVICE VAATSTRA
050 - 3012832 (24 uur service)
Rioolservice VAATSTRA B.V.
VERBINDINGSWEG 19
9781 DA BEDUM
VAATSTRA@VAATSTRA.NL
WWW.VAATSTRA.NL
TEL. 050 - 3012832
INSTALCENTER

AKWAAK ZWEMSCHOOL WESTERBROEK BIEDT:
Zwemles en oefen zwemmen
Banen zwemmen
Akwaak Sportief
Kinderfeestjes
De zwemlessen bij Akwaak kenmerken zich door:
Kleine groepen;
Inleven in het kind;
Positieve en individuele benadering;
Leerlingvolgsysteem op internet.
Dit alles zonder wachtlijst!
Akwaak zwemschool Westerbroek
Oudeweg 34
9608 PN Westerbroek
T 050-404 16 56
Deze week in Bedum: nogmaals 32 graden.
AKWAAK zwemschool Westerbroek
Informatie en inschrijving:
WWW.AKWAAKWESTERBROEK.NL

Dorpshuis
"DE LEEUW"
Voor: Bruiloften
Feesten
Recepties
Vergaderingen
Zalenverhuur
Oude Rijksweg 6
Garmerwolde 06 13738359

Schoenmakerij
&
Sleutelservice
DETZ
Kajuit 248A
Lewenborg
Groningen
Tel.: 050 - 5410286
openingstijden
di t/m vr 9.00-17.30 uur
za 9.00-16.30 uur

HAAR EFFECT
Dames- en Herenkapsalon
HAAR EFFECT
Koopmansplein 6
Ten Boer
050-3023888
behandeling op afspraak

VOOR AL UW
LOON- EN GRAAF-
WERKZAAMHEDEN
zoals: Slootonderhoud,
Maaikorven, Klepelmaaien,
Groot pak persen, Grondtransport,
Mest verspreiden en
Sleufkouter bemesten.
Loonbedrijf
N. Groothoff
Lageweg 22 Garmerwolde
(050) 542 15 35

050 5415002
06 22200312
Koningsheert 8
Garmerwolde
Naast de schoolfoto's
maken wij ook:
familiefoto's, portretten
en pasfoto's.
SB schoolfotobouchier.nl

Uitstapje Noaberstee naar Veenhuizen

Om half één werd met 14 personen in vier auto's vanuit Thesinge vertrokken. In Veenhuizen aangekomen kregen we eerst een rondreis in een boevenbus door het gevangenisdorp. Er was een gids aanwezig die ons van alles vertelde over de omgeving. Veel huizen hadden een heel toepasselijke spreuk op de voorgevel, onder andere 'Werk en bid'. Er waren zelfs drie kerken gebouwd voor drie geloven.
De rondrit duurde meer dan een uur. Terug bij het museum werden we voorzien van koffie of thee met een plak koek of cake erbij. Daarna gingen we het museum in. Daar was van alles te zien, zoals de martelwerktuigen die vroeger gebruikt werden. Als je gevangen genomen was, werd je net zo lang geradbraakt tot je bekende of dood ging. Ook al was je onschuldig.
De gids vertelde alles heel boeiend. De meeste gevangenen die vrijkwamen, kwamen op den duur weer terug. Veel zwervers lieten zich bij winterdag oppakken zodat ze als het vroor onderdak hadden. Het was allemaal heel interessant en het bezoekje waard.
Na afloop werd de auto weer opgezocht en ging het naar restaurant Astoria in Assen voor een hapje eten. Daarna ging het huiswaarts en was een gezellige middag weer voorbij.

Roelie Dijkema

(foto: Janna Hofstede)

Zaai je eigen toekomst

Word 'toekomstzaaier' voor behoud van bijzondere voedselgewassen

Maak de oeroude zaaibeweging en laat het wintergraan in goede aarde vallen op het biologisch-dynamisch bedrijf Het Geweide Hof van Piet en Vera van Zanten te Garmerwolde.
Voor het derde jaar doet Nederland mee aan de internationale actie 'Toekomst zaaien'. De actie is in 2006 door twee Zwitserse boeren gestart om burgers actief te betrekken bij de bron van de landbouw: het zaadgoed. Hoewel het een internationale actie is voor behoud van biodiversiteit gaat het ook om lokale betrokkenheid van burgers bij de boeren. Elk bedrijf heeft een eigen invalshoek. De actie wordt in dertien landen gehouden en kan jaarlijks op enthousiaste reacties rekenen van boeren en deelnemers.

De aftrap vindt op zondag 28 september plaats. Piet van Zanten hoort bij een select groepje van boeren die nog zelf aan selectie en vermeerdering werkt. Het Geweide Hof is een akkerbouwbedrijf waar smakelijke graanrassen geteeld worden als emmer, spelt en oude tarwe- en roggegewassen. Piet: 'Er wordt te weinig gekeken naar de smaak en gebruikswaarde van oude stabiele graanrassen. Het is vooral een race in de bulk: hoe meer hoe beter. Ik wil met deze zaaidag interesse opwekken bij mensen over de oorsprong van brood, cake en koekjes.'

U kunt dit jaar ook 'toekomstzaaier' worden. Trek uw laarzen aan en kom Toekomst Zaaien voor meer biodiversiteit op de Nederlandse akkers. Zaaien moet ieder mens gewoon een keer per jaar doen. Het herinnert ons aan wie we zijn. Toekomst zaaien is een unieke ervaring voor zowel kinderen als volwassenen!
En dat het zaaien leuk is voor jong en oud gaven deelnemers van vorige jaren telkens aan. Boer Wilco de Zeeuw: 'Ik was van plan om één keer de akker over te steken en zo één pet met gierstzaad leeg te strooien, maar de mensen bleven maar lopen en zaaien. Het lijkt zo'n simpele handeling, maar het maakt absoluut iets los.' Deelnemers mogen het ras goldblum zaaien.
Naast het zaaien van graan zal er ook een rondleiding zijn op het bedrijf. Koffie, thee en een lekkernij staan voor u klaar. Daarnaast is er ook nog een broodproeverij.

Voor meer informatie en aanmelden zie www.toekomstzaaien.nl, stuurt u een e-mail naar loes@stichtingdemeter.nl of veravanzanten4@hotmail.com of bel met 06 50 525 913 of 050 541 60 91.

Wist-u-dat ...

- Jori Noordenbos naast dieren ook een liefde heeft voor taarten bakken?
- zij ook taarten levert op bestelling?
- deze voor allerlei gebeurtenissen kunnen zijn, zoals voor een verjaardag of een geboorte?
- zij op haar facebookpagina (www.facebook.com/jori.noordenbos) een album 'taarten' heeft?
- u deze kunt bekijken of een mailtje kunt sturen naar jori.noordenbos@ziggo.nl?
- u natuurlijk op zaterdag ook altijd even langs kunt komen in café De Oude School?

- de Agrishop op woensdag 1 oktober haar 15-jarig bestaan viert?
- er tijdens deze week speciale acties zijn?
- er op de dag zelf een rad van avontuur en een springkussen voor de kleintjes zal zijn?

Foto van de maand

Luchtballonnen zetten de landing in op een rustige nazomeravond (foto: Andries Hof)

Agenda

Elke woensdag
Thesinge, Trefpunt; 9.00 - 11.30 uur: Inloopochtend Noaberstee.
Elke zaterdag
Thesinge; 16.00 uur: Café Molenzicht open.
Thesinge; 17.00 - 22.00 uur: Café De Oude School open.
Zondag 28 september
- Thesinge; van 7.00 - 9.00 uur: Start Tocht om de Noord. 1200 mensen beginnen aan een tocht van 40 kilometer.
- Garmerwolde, Het Geweide Hof; 14.00 uur: Toekomstzaaien. Zie artikel in deze krant.
Woensdag 1 oktober
Garmerwolde, Agrishop: Viering 15- jarig bestaan! Met onder andere een rad van avontuur en een springkussen voor de kleintjes.
Vrijdag 3 oktober
- Garmerwolde, dorpshuis De Leeuw; vanaf 17.00 uur: Dorpsborrel. Gefrituurde happen verkrijgbaar.
- Garmerwolde, gymzaal W.F. Hildebrandstraat; vanaf 18.30 uur: Rommel- en boekenmarkt vv GEO. Meer informatie Jantje Ypey, 050 302 17 14.
Zaterdag 4 oktober
Thesinge, diverse adressen; 19.00 tot middernacht: Lopend Eten nr. 5.
Zondag 5 oktober 2014
Thesinge, Kloosterkerk; 15.30 uur: Northern Voices o.l.v. Edwin Velvis met 'Herfst in Thesinge'. Entree: € 10,00 (voorverkoop) / € 12,50 (kassa). Kijk ook op www.thesinge.com/cultuur/muziek.
Vrijdag 10 oktober
Kardinge; 17.00-18.15 uur: Vanaf deze datum de hele winter elke vrijdag schaatsen met IJsvereniging Presto. Zie artikel in deze krant.
Woensdag 22 oktober
Garmerwolde, dorpshuis De Leeuw; 19.45 uur: Vrouwen van Nu, 'Achter de klapdeuren'. Een lezing over het UMCG door mevrouw Ludeman.
Vrijdag 24 oktober
- Garmerwolde; 18.00 - 20.00 uur: Ophalen oud papier.
- Ten Boer; 13.00 - 16.00 uur: Aanleveren snoeihout bij de werkplaatsen, Boltweg 1.
Zaterdag 25 oktober
Thesinge; vanaf 9.00 uur: Ophalen oud papier.
Zondag 26 oktober
Thesinge, Ruischerbrug en Zuidwolde: Muziekfestival Meziek mit bus. Zie artikel in deze krant.
Donderdag 30 oktober
Garmerwolde, Kerkhörn; 10.00 uur: Koffiemorgen.
Vrijdag 31 oktober
- Garmerwolde, kantine GEO; vanaf 19.30 uur: Bingo voor jong en oud! Koffie, thee en ranja gratis. Komt allen voor een gezellig avondje uit!
- Ten Boer; 13.00 - 16.00 uur: Aanleveren snoeihout bij de werkplaatsen, Boltweg 1.
Maandag 3 november
Garmerwolde; van 8.30 - 9.30 uur: chemokar op de parkeerplaats t.o. De Koningsheert.
Thesinge; van 9.45 - 10.45 uur: chemokar op het Hendrik Ridder plein.

'De Soos'

De klaverjasavond in september heeft de volgende uitslag opgeleverd:

1. Detta van der Molen	5102
2. Henk Vliem	4867
3. Gerard Klunder	4767
4. Bert Buringa	4674

De volgende keer is op dinsdag 14 oktober, aanvang 20.00 uur.

Colofon

Eindredactie
Garmerwolde:
Hillie Ramaker-Tepper 050 541 5335
Marja Wijnand-de Poel 06 41 160 523
Thesinge:
Jan Ceulen 050 311 6551
Fotograaf Garmerwolde
Andries Hof 06 44 066 124
Fotografen Thesinge
Mareen Becking 06 85 289 751
Joost van den Berg 06 49 642 559
Penningmeester
Tjakko Tjakkes 050 549 9344
W.F. Hildebrandstraat 61
9798 PH Garmerwolde
Bank: IBAN NL74 RABO 0320 7057 49
BIC RABONL2U
t.n.v. Garmer en Thesinger Express
Abonnementen
Abonnementsgeld: € 16,50 p.j.
Bij autom. incasso: € 13,50 p.j.
Postabonnees: basistarief + porto
Prijs losse krant: € 1,50
Bezorgklachten
postma.karla@gmail.com
of bel met de redactie
G&T Express op het internet
www.gentexpress.nl
Opmaak Pluc Plaatsman, bluecowgraphics, Thesinge
Druk NetzoDruk Groningen

Kopij inleveren uiterlijk dinsdag 21 okt. vóór 18.00 uur via: gentexpress@hotmail.com, Dorpsweg 26 of G.N.Schutterlaan 16.

Rectificatie

In het onderschrift bij de foto linksonder op pagina 15 van de augustuskrant (Pronte Pracht 2014) beweerden we dat het om de stal van de familie Van Drie ging.
Maar de foto was genomen in de stal van de familie Van den Bergh. Onze excuses hiervoor.

De redactie

Protestantse gemeente Garmerwolde/Thesinge

Zondag 5 oktober
9.30 uur in Thesinge
ds. mw. Huizinga uit Bedum
viering avondmaal
Zondag 12 oktober
9.30 uur in Thesinge
ds. Pol uit Zuidhorn
Zondag 19 oktober
9.30 uur in Garmerwolde
ds. Renting uit Zuidhorn
Zondag 26 oktober
10.00 uur zangdienst in Thesinge
gezamenlijk met Stedum en Ten Post
Zondag 5 november
10:00 uur in Thesinge
ds. Buikema uit Appingedam